

Beszámoló – a Magyar Történelmi Szalon megvalósult rendezvényei 2024-ben

FT

Február 23. péntek 18 óra

Városi Ifjúsági Klub

Benyovszky Móric (1746-1786) – négy kontinens utazója a geográfia szemszögéből

**Előadó: Dr. Kubassek János, geográfus,
a Magyar Földrajzi Múzeum ny. igazgatója**

A madagaszkári expedíció 1773. április 22-én indult el három hajóval a franciaországi Lorient kikötőből, és szeptember 21-én kötött ki a Madagaszkártól keletre levő francia szigeten. Hamarosan megtelepedett leendő főhadiszállásán, a malgasok szigetén, ahol két erődöt emelt támaszpontul, majd 1774. február 14-i partraszállása után az Antongil-öbölben, az Antainambala-folyó torkolatánál megalapította (a francia uralkodó tiszteletére elnevezett) Luisbourg városát.

Három nagy expedíciót szervezett, a tapasztalatairól szóló beszámolók Madagaszkár megismerésének fontos részei. Választania kellett: vagy él a törzsfjedelmek ajánlatával és elfogadja a királyságot (kormányzóságot), vagy összeomlik dédelgetett álma az önálló Madagaszkárról. Benyovszky így kilépett a francia király szolgálatából, és a madagaszkári népet választotta, írásba foglalta a sziget népeinek szánt, s a törzsfőnökök által is elfogadott alkotmányt.

20250226-1237-018428-0-00

Minden előadásunk beharangozója megjelenik a 2040TV programajánlójában, a Minálunk.hu oldalon, elküldésre kerül a saját és együttműködő civil szervezetek levelezőlistájára. Látogatottságunk függ a terem méretétől, általában 50-150 fő között változik.

Március 13. szerda 18 óra

Nyugdíjasok Háza, Budaörs, Szabadság út 24.

Kossuth őrnagyából Lincoln ezredese: Fornet Kornél halálának

130. évfordulója tiszteletére (1818–1894)

Előadó: Szaploneczay Marianne (Magyar Történelmi Szalon)
Régi francia nemesi származású, magyarrá lett család, amely a hugenották üldözése idején Savoie-ból származott hazánkba. A reformáció idején két ágra szakadtak: egy katolikus ágra, amely Franciaországban maradt és 1824-ben kihalt, és egy hugenotta ágra.

XIV. Lajos idején fellángolt vallásüldöztetés miatt a hugenotta ág menekülni kényszerült az országból.

Egyikük, le baron Godefroi Fornét de la Quehardiere az ezerhatszáz éves végén feleségével és kis gyermekével Magyarországra jött, és a Felvidéken telepedett le 1732-ben.

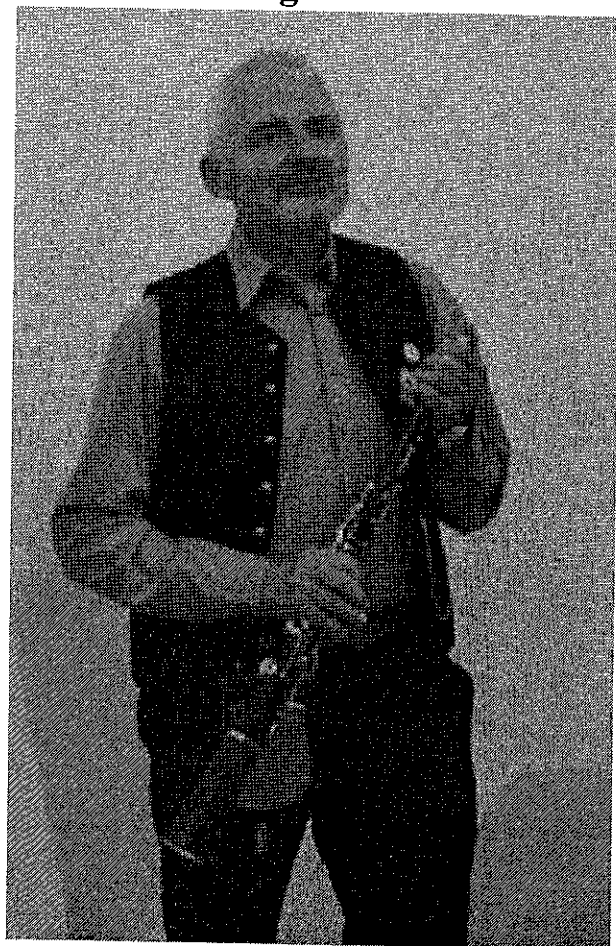
A család több evangélikus papot, híres orvosokat adott a hazának és egy olyan katonát, aki nemcsak végigharcolta Kossuth őrnagyaként, katona-mérnöként a magyar szabadságharcot, hanem Prágay János ezredessel elsőként emigrálva Amerikába, a szabadságjogok jelszavával állt az unió oldalára, s mint Lincoln ezredese, részt vett a polgárháborúban. Segített Prágaynak összeállítani az 1848-49-es forradalom és szabadságharcról szóló, első külföldön megjelenő angol nyelvű kötetet. Több bajtársával 1850-ben kiáltványt adtak ki: „A magyar nemzet nevében” címmel.

A család minden tagjára jellemző: a mélységes humánus és áldozatvállalás a közjó szolgálatában.

**Francia címerük jelmondata: „Manus haec inimica tyrannus”,
magyarul: „Ez a kéz a zsarnokok ellensége”**

Szaploneczay Marianne

Ambrus Károly (tárogató)

Március 25. hétfő 18 óra

Jókai Mór Művelődési Ház Színházterem

Cím: 2040 Budaörs, Szabadság út 26.

Tavaszdik című irodalmi est

Március Böjtmás hava – Tavaszelő - Kikelet hava

Fellépők: Bálint Márta Kossuth-díjas színművész, Szabó András előadóművész,
Budaörsi Sapszon Ferenc Kórus, vezényel: Dr. Krasznai Gáspár Kóta-díjas karnagy

„Március elején, hajnalokon még végigkocog a határban a tél, de a reggeli nap fényessége
elől már a fagyzugokba húzódik. Birodalma fogytán fogy. Köhögő öregember lett a kemény
legényből, kinek aszott bordáit megzörgeti a hajrázó márciusi szél.

Halódik a tél. Hol van már az ő országa?...”

Fekete István: Barangolások

Elhangzó művek:

Kányádi Sándor: Tavaszelő

Radnóti Miklós: Száll a tavasz

Radnóti Miklós: Március

Áprily Lajos: Tavaszodik

Wass Albert: Tavasz-várás

Csanády Imre: Kalendárium - Böjtmás hava

Tóth Árpád: Kora márciusi Napsugár

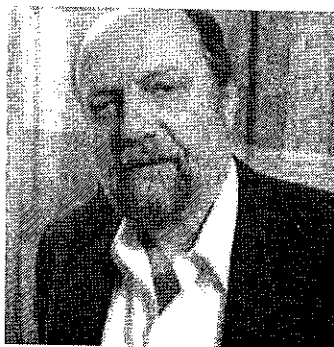
Sík Sándor: Fanyar tavasz

Szabó Lőrinc: Tavasz elé

Tóth Árpád: Március

József Attila: Tavasz van! Gyönyörű!

Tamkó Sirató Károly: Március

Heltay Jenő: Március

Szabó Lőrinc: Március a körúton

Weöres Sándor: Március

Wass Albert: Tavaszodik

Gyóni Géza: A márciusi akarat

Bartalis János: Kereslek

Április 8, hétfő, 18 óra

Jókai Mór Művelődési Ház Színházterem

Szabad nemzet szabad hazában – „A nemzet vendége”, Kossuth Lajos a demokráciáról

**Előadó: Dr. Csorba László történész, a
Magyar Történeti Múzeum főigazgatója**

**Közreműködik: Budaörsi Sapszon
Ferenc Kórus, vezényel Burkus Boglárka**

**Akitől az amerikai elnökök
a demokráciát tanulták...**

Kossuth Lajos nem csupán az 1848/49. évi forradalom és szabadságharc vezére volt, hanem több mint négy évtizedes emigrációja idején a magyar függetlenségi gondolatnak, továbbá a népek demokratikus barátságának és együttélésének világhírnevet szerző hirdetője. Amerikai beszédeiben olyan tömörséggel és pontossággal fogalmazta meg a szabad közösségi önrendelkezés megteremtésének alapkövetelményeit, hogy maradandó hatást gyakorolt a kortárs politikai gondolkodásra és eszméi máig tartó utókorára. Cs. L.

2024.06.02. vasárnap - Úr-napi virágszőnyeg készítés

A Magyar Történelmi Szalon a Luntz Ottokár Kertbarát Egyesülettel együttműködve minden évben egy meghatározott szakaszán a virágszőnyegnek közösen dolgozik. A tervet az egyházi aktualitásokat figyelembe véve, Polgár Marianne, Bánffy Miklós-díjas grafikus készíti, rajzolja elő és vezényli a kép kirakását.

Szeptember 17. kedd 18 óra

Jókai Mór Művelődési Ház
ARS SACRA FESZTIVÁLHOZ CSATLAKOZOTT PROGRAM

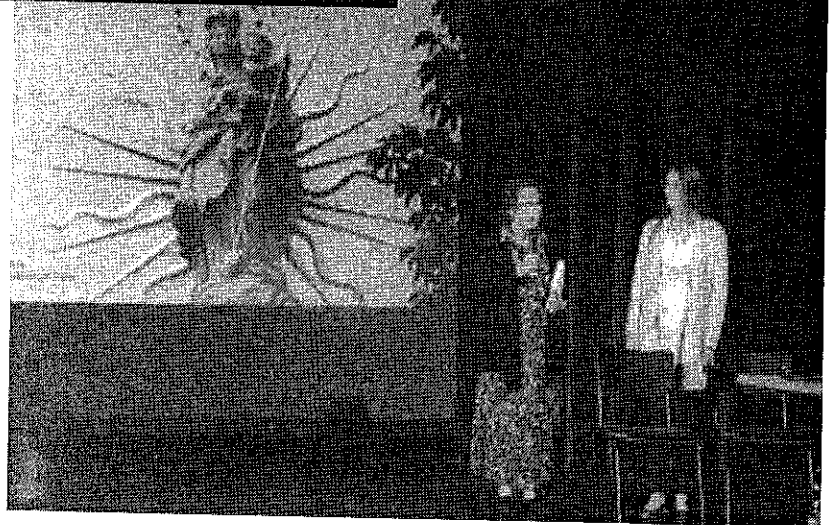

Tájak szentjei és szentek tájai a Kárpát-medencében című előadás, vetítés és könyvbemutató és alkalmi kiállítás Petrás Mária kerámiáiból

Bemutatásra került a budaörsi
„Szőlős Madonna” képoszlop is.

Az előadók

Előadó: Dr. Herczeg Ágnes Möcsényi Mihály-díjas táj- és kertépítész, a mezőgazdasági tudományok kandidátusa

Közreműködik: Pánti Anna operaénekes

Műsor: Gounod: Ave Maria, Gyötrődések, könnyörgések (a művésznő saját verse), Jöjj szent közelébe, Jézusod ölébe (református ének)

Szabó András előadóművész,

Műsor: Reményik Sándor: Havasi feszület, Ady Endre: Krisztus-kereszt az erdőn, Reményik Sándor: Ma gyóntatom az erdő, Áprily Lajos: A csavargó a halálra gondol, Bartalis János: Mezők felett, Dsida Jenő: Út a Kálváriára, Juhász Gyula: A szobor, Áprily Lajos: Így akarja a sors, Kányádi Sándor: Valaki jár a fák hegyén

Budaörsi Sapszon Ferenc Kórus, vezényel Burkus Boglárka, zongorán kísér:

Dr. Krasznai Gáspár Kóta-díjas karnagy

Műsor: Farkas Ferenc: Ó, felséges Úr, mi kegyes Istenünk (8. zsoltár), Palestrina: O Crux ave, Mozart: Ave verum corpus, Liszt Ferenc: Ave maris stella, Deák-Bárdos György: Eli! Eli!,

A MATE-TTDI Kertművészeti és Kertépítészeti Tanszék munkatársai, Dr. Sárospataki Máté tanszékvezető egyetemi docens és Dr. Herczeg Ágnes egyetemi docens, valamint Benkő Anna okleveles tájépítésmérnök hiánypótló könyvet írtak.

A magyar tájban mindig is különös szerepet töltöttek be a szentek, hiszen ahogy az évszázadok alatt folyamatosan formálódott a Kárpát-medence tájművelése, változatos tájain úgy jelentek meg a szenteket ábrázoló műalkotások. Hazánk területén jelenleg csaknem ezer szentekkel kapcsolatos szobor található, amelyek bepillantást nyújtanak az adott táj és a tájat formáló emberek életébe. A tájat érrendszerként behálózó utak mentén vagy a településen belül elhelyezett építmények, leginkább templomok, kápolnák és rendházak vonzásában, valamint a településszövetekben önállóan térszervező elemekként megjelenő szent-ábrázolások igazodási pontok is. „Segítettek a mindennapi tájékozódásban még akkor is, amikor már a hótól borított tájban már nem láthatóak az utak, ösvények. Ugyanakkor utat mutatnak transzcendentális síkon is. Fókuszpontok, amelyek felé tarthatunk, a horizonton vertikális irányt mutatva. A Fent és Lent, az Ég és Föld összekötőjeként, e kapcsolat metsző-pontját kijelölve a földi térben” – fogalmaznak a könyv alkotói.

A tájépítész szerzők nem csak annak bemutatására vállalkoztak, hogyan válnak a szentek az egyes tájak, tájelemek, tájhasználati módok, illetve az ahhoz kapcsolódó foglalkozások meghatározó védőívé, de kísérletet tesznek az adott tájban élők életfelfogásának, a közösség hierarchikus rendjének feltérképezésére is. Megtudhatjuk, miként mesél egy adott táj múltjáról Szent Donát vagy Szent Orbán, ki volt a pásztorélet védőszentje vagy mit keresnek polgári házak oromfalán a szentek és kik azok. Bemutatásra kerülnek a magyar szentek ábrázolásai, ugyanis az Árpád-ház szentjei különleges helyet foglalnak el ebben az örökségben.

A magyar táj arculatához tartozó szentábrázolások nem csak a közösség életét meghatározó, a mindennapi élet számára biztos alapot adó megnyilvánulási eszközök, de az egyes táj karakterének szemléletes jegyei is az arra járó, utazó szemében. A témát feltáró kötet hiánypótló műként szolgál, hiszen „ha nem értjük a magyar táj szentjeinek jelentőségét, akkor a magyar tájra vonatkozó tájolvasatunk hiányos és érthetetlen marad. Fontos ismerni a hagyományokat és miérteket, hogy tudatosan és otthonosan járassunk a magyar vidéken, értő módon olvashassuk a táj jeleit” – hangsúlyozzák a szerzők. A könyv kiadója: a Magyar Kertörökség Alapítvány és az Ars Topia Alapítvány; Felelős kiadó: Herczeg Ágnes

November 15. péntek, 18 óra

Városi Ifjúsági Klub

**„Fenn és lenn” címmel megemlékezés a sváb származású írófejedelem,
Herczeg Ferenc (18563-1954) halálának 70. évfordulója emlékére**

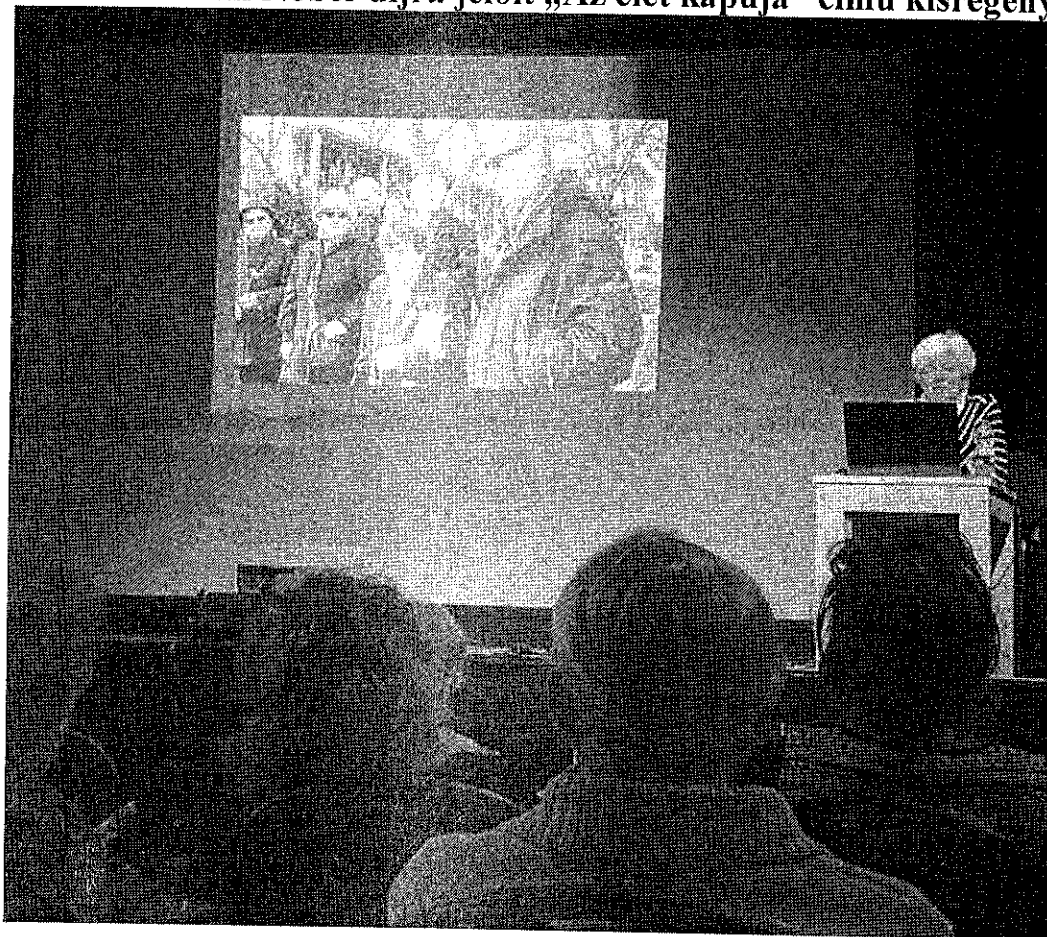
Előadó: Földesdy Gabriella irodalomtörténész

Herczeg Ferenc, a sokáig elfelejtett magyar író a dél-magyarországi, akkor svábok lakta Temes megyei Versecen született 1863. szeptember 22-én. Édesapja, Franz Joseph Herzog, Versec polgármestere volt. A család a 18. században Sziléziából vándorolt Magyarországra. Édesapja nem tudott magyarul, de fiát az Osztrák-Magyar Monarchia magyar urai közé akarta juttatni, úgy ítélte meg ugyanis, a magyar a világ legéletrevalóbb nemzete.

A két világháború között a kor leghíresebb írója, színművei évtizedeken át Molnár Ferencsel uralták a színházakat. 1925-ben a Magyar Tudományos Akadémia Nobel-díjra jelölte *Az élet kapuja* című regényét. Gyűjteményes köteteit díszkiadásban jelentették meg. Önéletrajzi emlékezései értékes kordokumentumok. 1949 után nem jelenhettek meg Magyarországon a művei, méltatlanul hosszú időre elfeledték.

„Európa nekünk csak akkor ad, ha tőlünk el akar venni”
idézet az irodalmi Nobel-díjra jelölt „Az élet kapuja” című kisregényből

December 13. péntek, 18 óra

Városi Ifjúsági Klub

Megemlékezés Szenczi Molnár Albert (Szenc, 1574. aug. 30. – Kolozsvár, 1639. jan. 17.)
nyelvtudós, filozófus, zsoltárváltó, egyházi író, műfordító
születésének 450. évfordója tiszteletére

Előadó: Dr. Szabó András irodalomtörténész, egyetemi tanár

Közreműködik:

Kálvin Kórus, vezényel Pálóczy Krisztina,
zongorán kísér Bódis Tamás egyházzeneész,
orgonaművész,

Pánti Anna operaénekes

Meglepetés vendég Petrás Mária

Céltudatos tudós volt, ki egész élete művével használni akart. Latin szótárával, mely átdolgozásokkal a 19. sz. közepéig használatban volt, megnyitotta a magyar értelmiség előtt az utat az európai tudományosság felé. Latin nyelvű magyar nyelvtanával Sylvester János után elsőnek ismertette meg Európával a magyar nyelv sajátosságait.

A református egyházat megajándékozta gyönyörű zsoltárokkal, a javított Károlyi-bibliával, Kálvin Institutiója fordításával, a Heidelbergi Kátéval, a Scultetus-féle prédikációgyűjteménnyel. Hatása a magyar irodalmi nyelv, a magyar verselés fejlődésére korszakalkotó.

Petrás Mária

Dr. Szabó András

Pánti Anna és a Kálvin kórus

Köszönjük Budaörs Város Önkormányzatának támogatását, de szeretném megjegyezni, hogy a Magyar Történelmi Szalon 23 éve folyamatosan működő egyesület, amely magas színvonalú, mindenki számára nyitott és ingyenes műsoraival szolgálja és gazdagítja a város kulturális életét, ezért kérjük, legyenek szívesek a jövőben nagyobb összeget szánni programunk megvalósításához.
2024. február 24.

Köszönettel:

Szaplonczay Marianne
Szaplonczay Marianne elnök

MAGYAR TÖRTÉNELMI SZALON
ORSZÁGOS SZÖVETSÉG
2040 Budaörs, Alma u. 4.
Adószám: 18697380-1-13

Szaplonczay Marianne

Számla összesítő önkormányzati támogatás elszámolásához

	Számla kiállítójának neve, adószáma	Számla, bizonylat típusa és sorszáma	Kiállítás dátuma	Pénzügyi teljesítés időpontja	Beszerezési/ szolgáltatás teljesítésének dátuma	Jogcím (Árú, szolgáltatás megnevezése)	Kifizetés nettó összege	Kifizetés bruttó összege	Elszámolni kívánt önkormányzati támogatás összege
1.	Dr. Szabó András	DS-2024-12	2024.03.25.	2024.03.25.	2025.03.25.	előadóművészi tevékenység		40.000,-	40.000,-
2	Eruptio Bt.	WRCSA8377386	2024.03.25.	2024.03.25.	2024.03.25.	Bálint Márta fellépési díj		40.000,-	40.000,-
3	Praktiker Kft.	A22000091/1763/00008	2024.03.24.	2024.03.24.	2024.03.24.	virág		2.999,-	2.999,-
4	Csulits Zsuzsanna ev	WSCEA8453817	2024.03.25.	2024.03.25.	2024.03.25.	virág		3.600,-	3.600,-
5	Csulits Zsuzsanna ev.	WSCEA845373807	2024.03.13..	2024.03.13.	2024.03.13.	virágdekoráció		8.950,-	8.950,-
6	Víznyiczai Katalin ev.	WSCEA8804967	2024.05.21.	2024.05.21.	2024.05.21.	virág		11.900,-	11.900,-
7	Copy General Zrt.	NKP1402401248	2024.08.29.	2024.08.29.	2024.08.29.	nyomtatás		4.320,-	4.140,-
8	Suhajda Cukrászda	E-SHJD-2024-156	2024.09.30.	2024.09.30.	2024.09.30.	sós aprósütemény		2.550,-	2.550,-
9	Printer Product Kft.	C2024/02234	2024.09.04..	2024.09.04.	2024.09.04.	nyomtatás		11.200,-	11.200,-
10	Printer Product Kft.	C2024/02438	2024.09.30.	2024.09.30.	2024.09.30.	nyomtatás		4.040,-	4.040,-
11	Suhajda Cukrászda	E-SHJD-2024-146	2024.09.17.	2024.09.17.	2024.09.17.	sós aprósütemény		5.100,-	5.100,-
12	Pánti Anna operaénekes	RHASA5999395	2024.09.17.	2024.09.17.	2024.09.17.	művészeti tevékenység		25.000,-	25.000,-
13	Óbudai Danubia Kft.	IODZS-2024-592	2024.10.16.	2024.10.16.	2024.10.16.	előadó ajándéka		32.000,-	32.000,-
14	Suhajda Cukrászda	E-SHJD-2024-171	2024.10.19.	2024.10.19.	2024.10.19.	sós aprósütemény		7.544,-	7.544,-
15	Csulits Zsuzsanna ev.	WSCEA8453970	2024.11.09.	2024.11.09.	2024.11.09.	virág		4.100,-	4.100,-
16	Csulits Zsuzsanna ev.	WSCEA8453973	2024.11.15.	2024.11.15.	2024.11.15.	virág		1.900,-	1.900,-
						Összesen:			

Az elszámoló lapon szereplő adatok helyességét, valóságát, valamint a pénzügyi és számviteli jogszabályok szerinti elszámolását, továbbá a támogatásnak a hivatkozott számú támogatási szerződésben foglalt célra történő felhasználását igazolom.

MAGYAR TÖRTÉNELMI SZALON
ORSZÁGOS SZÖVETSÉG
2040 Budaörs, Alma u. 4.
Adószám: 18697380-1-13

Szaplonczay Marianne elnök

Dátum.: 2025.02.24.

...
Kedvezményezett (képviselőre jogosult) aláírása

.....

KEDVEZMÉNYEZETT NEVE: Magyar Történelmi Szalon

Szerződés száma: ÖNK-Sz 2024-285...

Önkormányzati támogatás összege: 300.000,-Ft

Támogatott időszak bevételei összesen:

2. oldal

Számla összesítő önkormányzati támogatás elszámolásához

	Számla kiállítójának neve, adószáma	Számla, bizonylat típusa és sorszáma	Kiállítás dátuma	Pénzügyi teljesítés időpontja	Beszerezés/ szolgáltatás teljesítésének dátuma	Jogcím (Árú, szolgáltatás megnevezése)	Kifizetés nettó összege	Kifizetés bruttó összege	Elszámolni kívánt önkormányzati támogatás összege
17.	Suhajda Cukrászda	E-SHJD-2024-191	2024.11.29.	2024.11.29.	2024.11.29.	sós aprósütemény		5.200,-	5.200,-
18.	LIDL Mo.Bt.	AO9302618/1118/00002	2024.12.07.	2024.12.07.	2024.12.07.	dekoráció		5.998,-	5.998,-
19.	Páti Anna operaénekes	RHASA5999399	2024.12.13.	2024.12.13.	2024.12.13.	művészeti tevékenység		25.000,-	25.000,-
20.	Auchan Mo.Kft.	A24300070/1835/00001	2024.12.13.	2024.12.13.	2024.12.13.	papíráru		17.579,-	17.579,-
21.	Suhajda Cukrászda	E-SHJD-2024-222	2024.12.13.	2024.12.13.	2024.12.13.	édes-sós eprósütemény		21.200,-	21.200,-
22.	Bódiss Tamás	BT-2024-4	2024.12.15.	2024.12.15.	2024.12.15.	előadóművészeti tevékenység		20.000,-	20.000,-
23.									
24.									
25.									
25.									
26.									
27.									
1-22- számlák összesen:								300.180,- Ft	300.000,- Ft

Az elszámoló lapon szereplő adatok helyességét, valóságát, valamint a pénzügyi és számviteli jogszabályok szerinti elszámolását, továbbá a támogatásnak a hivatkozott számú támogatási szerződésben foglalt célra történő felhasználását igazolom.

Dátum.: 2025.02.24.

Szaplonczay Marianne elnök

MAGYAR TÖRTÉNELMI SZALON
ORSZÁGOS SZÖVETSÉG
2049 Budaörs, Alma u. 4.
Adószám: 18697300-1-13

Kedvezményezett (képviselőre jogosult) aláírása